

Un relief de fontă reprezentînd pe Karl Marx, în colecția Muzeului mineritului din „Petroșani”

I. POPOROGU, I. BADEA

Anul 1933 puncta, printre alte evenimente și împlinirea a 50 de ani de la moartea lui Karl Marx, cel care-și consacrase întreaga viață cauzei proletariatului internațional.

Fig 1. Relief în fontă reprezentînd pe Karl Marx
primit de formația artistică a minerilor
din Aninoasa la Cluj

Probabil, cu prilejul sărbătoririi acestui eveniment în mod neoficial, și oficial a intrării în folosință a Casei muncitorului, s-au adunat la Cluj, într-un mare concurs artistic, formațiile muncitorești din Transilvania, Banat și Bu-

covina. Concursul cultural-artistic fusese anunțat încă din 15 noiembrie 1931¹ cu ocazia Conferinței corurilor afiliate la I.M.S.E.R.*

Printre formațiile artistice muncitorești prezente la Cluj, se înscrie și corul și fanfara minerilor din Aninoasa, care s-au clasat, după aprecierile juriului, pe primele trei locuri. Juriul, la încheierea concursului, a acordat formațiilor artistice fruntașe câte un relief în fontă, reprezentînd pe Karl Marx. Cu un astfel de stimulent s-au întors minerii din Aninoasa de la Cluj, pe care l-au păstrat cu grijă.²

Relieful este bine realizat prin tehnica turnării și bine conservat, iar la baza sa, cu litere de tipar, puțin stîngaci, este scris numele lui Karl Marx. Figura lui Marx este expresivă, asemănătoare cu celelalte portrete care circulau în acea vreme. Relieful are mărimea unui tablou obișnuit (33 cm/41 cm), încadrat cu o ramă masivă din stejar, bine conservată.

În anul 1938, șeful postului de jandarmi din Aninoasa, însoțit de șeful fanfarei, au încercat să distrugă distincția primă de mineri, precum și alte materiale cu conținut muncitoresc.³ Totuși, un miner a reușit să salveze relieful ascunzîndu-l în Colonia 6 Aninoasa, într-o baracă.⁴

Fig. 2. Corul și fanfara minerilor din Aninoasa care au participat la concursul artistic al formațiilor muncitorești ținut la Cluj.

1 Ion I. Mirescu, **Coruri și fanfare**, editată de I.M.S.E.R., 1930—1932, București, p. 5.

x) Institutul muncitoresc de educație și sport din România.

2 **Arhiva Muzeului mineritului Petroșani**; Relatări ale unor participanți la concursul de la Cluj.

3 **Ibidem.**

4 **Ibidem.**

In primele zile după 23 August 1944, relieful a fost dezgropat, iar în prezent poate fi văzut și cercetat, alături de alte exponate valoroase, în sălile Muzeului mineritului din Petroșani.⁵

Fig. 3. Formațiile artistice muncitorești reunite, participante la Cluj.

UN RELIEF EN FONTE REPRÉSENTANT KARL MARX AU MUSÉE DE L'EXTRACTION MINIÈRE DE PETROȘANI

R É S U M É

Les auteurs signalent la présence dans les collections du Musée de l'extraction minière de Petroșani d'un relief en fonte représentant Karl Marx, qui avait été offert en 1933 au choeur et à la fanfare des mineurs d'Aninoasa.

⁵ Muzeul mineritului Petroșani, nr. inv. 288.